Warszawa, 16 listopada 2026

Premier Donald Tusk
Al. Ujazdowskie 1/3 00-583 Warszawa

Minister Energii Miłosz Motyka
ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa

Żadnej nowej, długoterminowej zależności od gazu na szczycie P-TEC

Szanowny Panie Premierze, Szanowny Panie Ministrze,

My, 33 niżej podpisane organizacje z Polski, Ukrainy oraz z całej Europy i USA, apelujemy, by nie wykorzystywać ministerialnego spotkania P-TEC do związania Polski i Europy nową, długoterminową zależnością od importowanego gazu kopalnego.

Spotkanie, współorganizowane przez polskie Ministerstwo Energii, zgromadzi polskich ministrów energii i obrony, wysokich urzędników Komisji Europejskiej, szefa Narodowej Rady Dominacji Energetycznej prezydenta Trumpa oraz finansistów i firmy paliwowe z Europy Środkowo-Wschodniej, Polski i USA. W centrum agendy są „dalsza rozbudowa LNG", uczynienie z Polski hubu LNG oraz infrastruktura gazowa, taka jak „Bursztynowy Korytarz Gazowy" i „Korytarz Wertykalny". Spotkanie dąży do porozumień i finansowania projektów, które nie odpowiadają ani na problem ubóstwa energetycznego, ani na potrzebę bezpiecznego systemu energetycznego.

Rozbudowa infrastruktury gazu kopalnego powtórzyłaby błąd, który doprowadził do kryzysu z 2022 r. Od początku wojny w Iranie kraje UE zapłaciły za import energii ponad 100 mld euro więcej, nie otrzymując ani jednej dodatkowej cząsteczki gazu czy ropy. Czołowi międzynarodowi i polscy eksperci są zgodni, że strukturalne ograniczenie popytu na gaz i szybsze wdrażanie OZE to nasze najlepsze zabezpieczenie przed przyszłymi kryzysami energetycznymi.

Ryzyka głębszego uzależnienia od LNG

1. **Finansowe.** Gospodarstwa domowe i państwo płacą więcej, a firmy gazowe zarabiają miliardy: trzy lata mrożenia cen energii kosztowały już ponad 83 mld zł, a nowe terminale i rurociągi mogą stać się aktywami osieroconymi. Według IEEFA

Tłumaczenie z języka angielskiego.

zdolności importowe LNG w Europie mogą w 2030 r. być trzykrotnie wyższe niż popyt.
2. **Geopolityczne.** USA są na dobrej drodze, by w tym roku dostarczyć dwie trzecie LNG do Europy, a do 2028 r. nawet 80%. Polski „hub gazowy" uwięziłby Europę Środkową i Wschodnią w nowej zależności od jednego dostawcy, który otwarcie realizuje politykę „dominacji energetycznej". Polska prawie dwadzieścia lat uwalniała się od rosyjskiego gazu i nie powinna teraz zamieniać jednej ryzykownej zależności na drugą.
3. **Niezawodność.** Kontrakty długoterminowe nie ochroniły Polski ani Europy w 2022 r. i nie chronią ich dziś: Venture Global sprzedawał ładunki kontraktowane przez Orlen, BP i Shell na rynku spot, a koszty ponieśli odbiorcy indywidualni i przedsiębiorstwa.
4. **Odporność.** Wojny w Ukrainie i o Cieśninę Ormuz obnażyły podatność scentralizowanych łańcuchów dostaw paliw kopalnych, a odnawialna energia będąca własnością obywateli okazała się kluczowa dla odporności.
5. **Ludzie i klimatyczne.** Większość amerykańskiego LNG importowanego do UE to gaz łupkowy z szczelinowania hydraulicznego, wysyłany z terminali w społecznościach określanych jako „strefy poświęcenia". Według IEA gaz był w 2025 r. największym czynnikiem wzrostu globalnych emisji CO_2 z energetyki.

Aneks z dowodami do poszczególnych ryzyk znajduje się w załączonej wersji angielskiej.

Czego oczekujemy

1. **Nie podpisywać żadnych nowych umów LNG** i opublikować każde porozumienie, memorandum i deklarację podpisane podczas P-TEC.
2. **Wstrzymać nową infrastrukturę importu gazu,** w tym dalszą rozbudowę zdolności regazyfikacji w Gdańsku oraz korytarze gazowe Wertykalny i Bursztynowy.
3. **Inwestować w rozwiązania, które uczynią gaz zbędnym:** strukturalną redukcję popytu dzięki oszczędzaniu energii i efektywności, elektryfikację opartą na OZE oraz elastyczność niezwiązaną z paliwami kopalnymi, taką jak zarządzanie popytem i magazynowanie energii.
4. **Sprawić, by był to ostatni kryzys paliw kopalnych.** Polska powinna pilnie przyjąć strategiczną mapę drogową odejścia od zależności od importowanego LNG, jako pierwszy krok transformacji w kierunku odejścia od paliw kopalnych, z datami dla gazu i węgla. W UE Polska powinna poprzeć apel ponad 200 organizacji i stowarzyszeń branżowych oraz Parlamentu Europejskiego o unijną strategię wyjścia z paliw kopalnych, z jasnymi celami i terminami.
5. **Ujawnić prawdziwy koszt amerykańskiego LNG. C**eny gazu i energii zależą od wieloletnich kontraktów LNG, które są poufne i, nawet w przypadku spółek kontrolowanych przez państwo, pozostają poza jakąkolwiek kontrolą publiczną. Należy ujawnić rzeczywisty koszt, jaki poniosło społeczeństwo w związku z niewywiązywaniem się Venture Global z zobowiązań, w tym z dwóch kontraktów z Orlenem na lata 2022–2026.
6. **Budować polsko-ukraińsko-amerykańską współpracę energetyczną opartą na czystej, zdecentralizowanej energii.** Doświadczenie Ukrainy w obliczu nieustannych rosyjskich ataków na scentralizowaną infrastrukturę energetyczną pokazuje, że odporność zapewnia zdecentralizowana elektryfikacja oparta na OZE.

Tłumaczenie z języka angielskiego.

Odbudowa Ukrainy i bezpieczeństwo energetyczne Europy powinny opierać się na tej lekcji, a nie na zamianie jednej zależności od paliw kopalnych na inną.

Czekamy na Państwa odpowiedź.

Osoba kontaktowa:
Katarzyna Wiekiera,
tel.: +48 665 251 785,
katarzyna@pracownia.org.pl

Z poważaniem,

Sygnatariusze

1. Katarzyna Wiekiera, Workshop for All Beings, Poland
2. Radosław Gawlik, Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA, Poland
3. Andy Gheorghiu, Andy Gheorghiu Consulting
4. Stephanie Brancaforte, Rinascimento Green, Italy
5. Robert Wawręty, Society for the Earth, Poland
6. Charlotte Valløe, Fossil Free Future Denmark
7. Svitlana Romanko, Razom We Stand
8. Wojciech Szymalski, Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju
9. Zbigniew Karaczun, Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki
10. Szymon Liszka, Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii
11. Regine Richter, urgewald
12. James Hiatt, For a Better Bayou, USA
13. Sam Moran, StopShannonLNG Coalition
14. João Costa, Linha Vermelha / Red Line
15. Anna Meres, Fundacja Greenpeace Polska
16. Lora Verheecke, Counter Balance
17. Seda Orhan, Climate Action Network (CAN) Europe
18. Joanna Furmaga-Stoczkiewicz, Alliance of Associations Polish Green Network
19. Mihai Stoica, Association 2Celsius
20. Rainer Sauerwein, Bürgerinitiative Lebensraum Vorpommern
21. Frida Kieninger, Food & Water Europe
22. Myriam Douo, Oil Change International
23. Sascha Müller-Kraenner, Deutsche Umwelthilfe
24. Nikos Mantzaris, The Green Tank
25. Gligor Radečić, CEE Bankwatch Network
26. Julie Zalcman, Friends of the Earth Europe
27. Rhianon Scott, Coastal Watch Association
28. Amelia Suchcicka, Climate Coalition Poland
29. Marina Gros Breto, Ecologistas en Acción
30. Marina Gros Breto, Gas No Es Solución
31. Daniela Finamore, ReCommon
32. Lorna Powell, Mothers Rise Up
33. Chloé Duprat, Zero Hour Europe

Tłumaczenie z języka angielskiego.